

En Kaduwwa a Sulat ni Pablo kánni

TIMOTEO

Paliwanag Tungkul ten Libru

En kaduwwa a sulat ni Pablo kánni Timoteo ay payu ten kabataan hidi a katarabahuwan na. En pinakapaksa ni iyád ay katatagan. Pinayuhan ni Pablo ti Timoteo sakay pinabegsák na ti isip tánni magtulos-tulos ten katapatan na a magpatunay para kánni Cristo, sakay matatag na a tátawidan en toldu nen Banal a Kasulatan. Impayu na bi a gamítán ni Timoteo en tungkulin na a bilang tagapagtoldu sakay tagapaghayag ten Maganda a Bareta, sakay gamitán na atananiid iyád maski ni makpal a kahirapan sakay makpal a págontra nen tolay hidi dikona.

Tehud bi siya a babala kánni Timoteo tungkul ten awan hidi ti kuwenta a pákpagtalu a awan ti meatád a maganda nan makepahamak.

Ti atananiid a iyád, pinaalalahanan ni Pablo ti Timoteo a dapat bi siya a magin maganda a halimbawa ten pánnampalataya, págmahal, sakay págtiis maski ten kahirapan.

Ti sulatid a iyád, ay nagpakapospos dán bi ti Pablo a maari a adeni dán siya a matay gapu ten pánnampalataya na kánni Cristo. Konapamanhud, maniwala siya a tehud a piremyu a nakahanda para dikona (4:6-8). Kaya impaala-ala na kánni Timoteo en tunay a kahulugan nen mensahi di:

*“Ni matay kitam a kaguman ni Jesu-Cristo
ay mabyiyag kitam a kaguman na.
Ni magtiis kitam ti hirap ti munduwiday,
maghari kitam bi a kaguman na.” (2:11-12a)*

Lasán nen Libru

Sapul 1:1-2

Papuri sakay pangaral 1:3-2:13

Payu sakay babala 2:14-4:5

En papágyan ni Pablo 4:6-18

Katapusan 4:19-22

1 ¹Iyád a sulat ay gubwat dikoku a ti Pablo a apostol ni Cristo Jesus ayun ten kaluuban nen Diyos tánni ipangaral en tungkul ten biyag a impangaku a matanggap tam ten pamamag-itam nen pákpagkaessa tam kánni Cristo Jesus.

²Para kánni Timoteo a mahal ku a anak.

Magkahud ka nakuwan ti pagpapala, habag, sakay kapayapaan a gubwat ten Diyos Ama sakay kánni Cristo Jesus a Panginoon tam.

Pasalamat sakay Paala-ala

³Kada a maala-ala taka ten págdasal ku hidi aldew ay ti givi ay magpasalamaták ten Diyos a pagserbiyan ku ti buu a katapatan, a kona ten ginamet nen ninunu ku hidi. ⁴Tunay dán i sor kuwidi a ketan taka a ruway tánni magkahudák ti dikál a kasayaan, lalu dán ni maala-ala ku en págluwa mu. ⁵Awan ku malimunan en matapat mu a pánnampalataya, a kona ten pánnampalataya nen apu mu a ti Loida sakay nen ina mu a ti Eunice. Siguradu ku a kona bi hud pánnampalataya muwen. ⁶Kaya ngani a ipaala-ala ku dikomu a gamítan mu ti maganda en kaluub nen Diyos dikomu a neatád dikona intupu ku en lima ku dikomu. ⁷Gapu en Ispiritu a inyatád nen Diyos dikotam ay bakán a ispiritu ni kaársotan, nan Ispiritu ni kapangyariyan, págmahal, sakay págpugád ti sadili.

⁸Kaya dyan mu ikasaniki a ipahayag en tungkul ten Panginoon tam, sakay dyan mu bi ikasaniki en kákkepiresu ku alang-alang kánni Cristo. Nan mákhati ka ten pághirap alang-alang ten Maganda a Bareta, gapu átdenan ka nen Diyos ti begsák mu a gamítan iyád. ⁹Inlitas kitam nen Diyos sakay dinulaw na kitam a magin tolay na. Ginamet na iyád, bakán a gapu ten nagamet tam nan ayun ten planu sakay kabaitan na a inyatád na dán dikotam ten pamamag-itam ni Cristo Jesus sapul pa ten sapul.

¹⁰Peru nehayag dán iyád nadid, dikona a dinumemát en Tagapagligtas tam a ti Cristo Jesus. Tinapos na en kapangyariyan nen kamatayan sakay inhayag na en biyag a awan ti katupusan ten pamamag-itam nen Maganda a Bareta. ¹¹En tungkulín ku ay mágnggaral, apostol sakay tagapagtoldu ten Maganda a Bareta, ¹²a nagin dahilan nen págdusa ku nadid. Peru awanák masaniki, gapu talaga a tukoy ku en sinampalatayaan ku, sakay siguraduwák a mabantayan na hanggan ten katupusan a aldew en impagkatiwala na dikoku. ¹³Unonudán mu en tama hidi a toldu a nasanig mu dikoku. Sakay manatili ka ten pánnampalataya sakay págmahal a tinanggap tam ten pamamag-itam nen pákpagkaessa kánni Cristo Jesus. ¹⁴Ten tulung nen Banal a Ispiritu a mágyan dikotam, ay ingatan mu en mákgaganda hidi a bagay a nepagkatiwala dikomu.

¹⁵Tukoy mu dán a linakadanák nen atanán a kákkapatkaka tam a taga-Asia, pati de Figelo ay ti Hermogenes. ¹⁶Kagbiyan nakuwan nen Diyos en pamilya ni Onesiforo. Gapu pirmiyák na a angen pabegsákkán

ti isip, sakay awanák na ikasaniki maski ni piresuwák. ¹⁷Ten káddemát na ti Roma ay piniliták na a inaryok hanggan dikona magketa kami. ¹⁸Kagbiyan nakuwan siya nen Panginoon ti Aldewid a iyud! Tukoy mu labi ni konyaák na a pinagserbiyan ti Efeso.

En Matapat a Sundalu ni Cristo Jesus

2 ¹Nadid, Timoteo a anak ku, magpaketatag ka ten pamamag-itan nen pákpagkaessa tam kánni Cristo Jesus. ²En nágkasanig mu dikoku a toldu ten atubengán nen makpal a tistigu, ay itoldu mu ten mapagktiwalaan hidi a tolay a maari bi a magtoldu ten agum. ³Mápkagtiiis ka ti kahirapan bilang matapat a sundalu ni Cristo Jesus. ⁴En essa a sundalu ay awan dapat a makialam ten bagay hidi a awan pangsundalu, nan pagsumikapan na a mapasaya en pinunu na. ⁵En essa a mággayam ay awan manalu ni awan sumunud ten patakaran nen ayam. ⁶En masipag a mággaradu en dapat a makinabang ten dipalongu a bahagi nen ani na. ⁷Pagisipan mu en kinákkagi ku, ta ipaintendi nen Panginoon i atananiid a iyád dikomu.

8 Alalahánan mu ti Jesu-Cristo, en nabiyag a ruway, sakay naggubwat ten lahi ni David. Iyád en Maganda a Bareta a ipáppangaral ku, ⁹sakay siya iyád en dahilan nen págdusa ku sakay kákkepiresu a kona ten mágbabonu. Peru maski nikan ay awan mepiresu en upos nen Diyos. ¹⁰Pinagtisan ku en atanán a bagay alang-alang ten pinili hidi nen Diyos. Tánni magkahud bi hidi ti kaligtasan sakay ti biyag a awan ti katapusan a gubwat kánni Cristo Jesus.

¹¹Tatarudan i kakagiyaniid a iddi:

“Ni matay kitam a kaguman ni Cristo,
ay mabiyag kitam bi a kaguman na.

¹² Ni magtulos-tulos kitam a magtiis,
ay mákpaghari kitam bi a kaguman na.

Ni ikasaniki tam siya,
ay ikasaniki na kitam bi.

¹³ Ni awan kitam magin matapat,
ay manatili siya a tapat,
gapu awan na maari a adággan en sadili na.”

En Tapat a Tagapagserbi ni Cristo

¹⁴Ipaala-ala mu dikodi i bagayid a iyád, sakay bilinán mu hidi ten ngaran nen Diyos a dyan hidi mákpágdadibati. Awan iyád ti meatád a maganda, nan mepahamak la en mágsanig hidi. ¹⁵Pilitán mu a magin karapatdapat ka ten pangileng nen Diyos. Tagapagserbi a awan ti dapat a ikasaniki, sakay tapat a tagapagtoldu ten mensahi nen katutuhanan. ¹⁶Iwasan mu en uronan hidi a malaswa sakay awan ti serbi, gapu hidi

iyád en magin dahilan nen káadeyu nen tolay hidi ten Diyos. ¹⁷Hidi iyád a toldu ay kumán a kanser a kumalat ten báaggi. Kabilang dikodi de Himeneo ay ti Fileto. ¹⁸Linakadan di dán en dilan nen katutuhanan sakay gágguluwán di en pánnampalataya nen agum gapu ten págtatoldu di a nangyari kanon en kákkabiyag a ruway. ¹⁹Peru matibay en pundasyon a indátton nen Diyos, sakay nemarka haud a, “Tukoy nen Panginoon ni deya en tunay a tolay na,” sakay, “Atanan nen magkagi a ked ten Panginoon ay kailangan a umadeyu ten kasalanan.”

²⁰Ten essa a dikál a bilay ay tehud a sari-sari a kagamitan: tehud a yari ti gintu sakay silber, sakay tehud bi a yari ti kayu sakay luta. Tehud bi kagamitan a para ten dikál a handaan sakay tehud a pang-aldew-aldew. ²¹Ni deyaman en umadeyu ten gamet a madukás ay magkakona ten kagamitan hidi a para ten dáddeklá a handaan, malinis sakay karapatdapat a gamitán nen makákkao para ten mágkaganda hidi a gamet.

²²Adeyuwan mu en atanan a mágkadukás a hilig ni kabataan, sakay pagsikapan mu en gamet a matuwid, matapat, mapagmahal sakay mapayapa, mák-agum ka ten tolay hidi a tehud a malinis a pusu a dumulaw ten Panginoon. ²³Iwasan mu en awan hidi ti kuwenta a pákpagdibati, gapu meangay la iyán ti pamágdadema. ²⁴Awan ka dapat a mákdima bilang tagapagserbi nen Diyos, nan dapat ka a magin mabait a mákpággagum ten atanan, mahusay a magtoldu sakay matiyaga, ²⁵sakay mahinahun a ituwid mu en kumontra hidi dikomu. Ta bakay pagkaluuban hidi nen Diyos a magsisi sakay matukuyan di en katutuhanan. ²⁶Ni magkakonahud ay mademlagan en isip di sakay makalaya hidi ten ekrot nen diyablo a nangdikáp sakay nangalipin dikodi.

En Katapusan hidi a Aldew

3 ¹Dapat mu a matukuyan a ten dimudyán hidi a aldew ay magkahud ti makpal a kahirapan. ²En tolay hidi ay magin makasadili, mahilig ti pilak, hambug, mapagsamantala, suwail ti dáddikál, awan ti utang a luub sakay awan maka-diyos. ³Sakay awan ka ti ketan a kabaitan dikodi. Awan hidi ti habag, masesti, marahas, mapanganib, sakay kaiyamutan di en maganda. ⁴Traidor hidi, pabaya, mapagmataas, mas gustu di pa en kalawayan nan en Diyos. ⁵Magkukunwari hidi a maka-diyos Peru awan ketan en talaga a kapangyariyan na. Adeyuwan mu en kona hidi haud a kalasi ni tolay. ⁶Tehud a sangan dikodi a manglinlang tánni makasáddáp ten bilay nen bábbi hidi a alipin ni kasalanan sakay alipin nen sari-sari a kagustuhan. ⁷Gugustu ni kabábbiyaniid a hidi iyád a pirmi a kumabetu ti bigu a adal, Peru awan di maaadal en katutuhanan. ⁸Kona kández Janes ay ti Jambres a kinumontra kánni Moises, kona bi hidi haud a kumontra

ten katutuhanan. Awan hidi ti maisip a mapiyya, sakay awan tatarudan en pánnampalataya di. ⁹Peru awan di mediretsu en kalokuwan di, gapu matukuyan hidi nen atanan, kona ten nangyari kánde Janes ay ti Jambres.

En Katapusán hidi a Bilin

¹⁰Peru siko Timoteo ay inunonud mu en toldu ku, en ugali ku, sakay en gustu ku a mangyari ten biyag ku. Netan mu en pánnampalataya ku, págtiyaga, págmahal, katapatan, ¹¹sakay en naranasan ku a pággusig, sakay págdusa. Tukoy mu en atanan nen naranasan ku ti Antioquia, Iconio sakay ti Listra, tunay ti hirap en tiniis ku. Peru inlitasák nen Panginoon ti atananid a hidi iyád. ¹²En atanan a masor a mabiyag ti tehud a pákpagkaessa kánni Cristo Jesus ay magdanas ti pággusig. ¹³Peru en mágkadukás hidi a tolay sakay en mágwariwari hidi ay lalu a magpakadukás, magdaya hidi ten agum sakay dayaán bi hidi.

¹⁴Peru siko ay magtulos-tulos ka ten katutuhanan hidi a naadal mu a matatag mu a pinaniwalaan. Matenggi mu en nagtoldu hidi dikomu, ¹⁵sapul pa dikona anak ka ay tukoy mu dán en Banal a Kasulatan, a makapangatád dikomu ti karunganán tánni magkahud ka ti kaligtasan ten pamamag-itán nen pánnampalataya kánni Cristo Jesus, sakay maligtas ka. ¹⁶Atanan a ked ten Kasulatan ay upos nen Diyos, sakay magamit ten págtoldu ten katutuhanan, págbaráng ten liwat a toldu, pángtama ten liwat a gamet, sakay mánggiyya ten tama a kákkabiyyag. ¹⁷Tánni en magserbi ten Diyos ay magin karapatdapat sakay handa para ten atanan a mákgaganda a gamet.

4 ¹Ten atubengán nen Diyos sakay ni Cristo Jesus a manghatul ten biyag hidi sakay ten patay hidi, gapu dumemát siya a bilang hari, iyutus ku dikomu a ²ipangaral mu en upos nen Diyos. Sikapán mu iyán a gamitán, tama man a pagkakataun oni awan. Akitán mu sakay pagkagiyán en tolay hidi, sakay pabegsákkán mu en isip di ten pamamag-itán nen matiyaga a págtoldu mu. ³Gapu dumemát en panahun a awan dán sanigán nen tolay en tama a adal, nan sunudán di dán en kagustuwán di. Magaryok hidi ti makpal a tagapagtoldu di a mángtoldu dikodi ten gustu di la a masanig. ⁴Sala di dán a mágsanig ten katutuhanan, nan mas gustu di pa a mágsanig ten istorya hidi a awan ti katutuhanan. ⁵Peru siko ay kailangan a magin mahinahun ka ten bawat pagkakataun. Magtiis ka ten panahun nen kahirapan, sakay gamitán mu en buu a tungkulin nen essa a tagapagtoldu ten Maganda a Baretá, sakay gamitán mu en tungkulin mu bilang tagapagserbi nen Diyos.

⁶Para dikoku ay dummemát dán en odas nen kákkealay ku, dummemát dán en odas a lakadan ku i biyagid a iyád. ⁷Ginamet ku en atanan nen makaya ku ten karera, nasangpát ku dán en dapat ku a ginanán, sakay

nanatiliyák ten pánnampalataya. ⁸ Matanggap ku dán nadid en kurona
nen pagkamatuwid. Ti Aldewid a iyud, ay en Panginoon a makatarungan
a Tagapaghatul i mánggewatid dikoku ten kurona ku. Bakán la a sikán,
nan pati en atanan a tehud a págmahal a maguray ten káddemát na.

En Bilin hidi ni Pablo kánni Timoteo

⁹Pilitán mu a makademát háddi a pagdaka. ¹⁰Linakadanák dán
ni Demas, naakit siya ten makamundu hidi a bagay, ummangay siya
ti Tesalonica. Ti Cresente ay ummangay ti Galacia, sakay ti Tito ay
ummangay ti Dalmacia. ¹¹Ti Lucas dálla en kaguman ku háddi. Aryokán
mu ti Marcos sakay ikuyug mu siya háddi, gapu dikál en metulung na
dikoku ten tarabahu ku hidi háddi. ¹²Pinaangay ku ti Tiquico ti Efeso.
¹³Káangay mu háddi ay tawidán mu en badu ku a inwarak ku ti Troas
kánni Carpo. Tawidán mu bi en libru ku hidi, lalu dán en yari hidi ti
koblet.

¹⁴Tunay ti dukás en ginamet dikoku ni Alejandro a mágpanday. En
Panginoon en mangganti dikona ayun ten ginamet na. ¹⁵Magingat ka
dikona, gapu matindi en págontra na ten ipáppangaral tam.

¹⁶Ten dikona a purumeruwák di a bisaán ay awan ti nangagum
dikoku, pinabayánák di a mággessa-essa. Patawadán nakuwan hidi
nen Diyos. ¹⁷Peru inagumanák nen Panginoon, sakay inátdenanák
na ti begsák tánni mepangaral ku ti hustu en mensahi na ten atanan
nen Hentil hidi a mágsanig. Sakay naligtasák ten hatul a kamatayan.
¹⁸En Panginoon en mánglistas dikoku ten atanan nen madukás, sakay
iyangayák na a ligtas ten kahariyan na dilanget. Kao na en kapuriyan a
awan ti katupusan! Amen.

¹⁹Ikumustaák mu ten magkabinga a de Priscila ay ti Aquila, sakay ten
pamilya ni Onesiforo. ²⁰Nawarak ti Erasto ti Corinto, sakay inwarak ku
ti Trofimo ti Mileto gapu tehud siya a saket. ²¹Pilitán mu nakuwan a
makademát háddi bagu a sákdágnen.

Mákkumusta bi dikomu de Eubulo, ti Pudente, ti Lino, ti Claudia, sakay
en kákkapatkaka hidi ti pánnampalataya. ²²Aguman ka nakuwan nen
Panginoon, sakay pagpalaán ka nen Diyos.